

Український Казик

№ 13 Vol I.

UKRAINIAN CALL—Ukrainian Weekly

16th November, 1947

ЧИСЛО 13. РІК I.

Лондон, 16. листопада 1947

Ціна 6d. Price

На темі тижня

ПЕРЕД НАРАДОЮ ЧОТИРЬОХ

Вже радять у Лондоні заступники чотирьох міністрів закордонних справ. Є це вступна нарада перед конференцією міністрів, що розпочнеться 25 ц. м. Головною точкою наради є справа Німеччини і мира з нею. Головним питанням буде: чи повстане єдина Німеччина чи поділ залишиться на дальше? Було б чудом, коли б Росія захотіла пристати на бажання західних держав в цім питанні. Хто хоч трохи думав над російською політикою, той знає, що коли Москва ділить, з кимби то не було, якусь територію, то лише уважає це за вступний крок для захоплення для себе всієї території. Так вона колись поділила з Польщею Україну, щоб потім загартувати цілу. Поділила Польщу, щоб потім забрати цілу. Поділила в 1907 з Англією Персію на „сфери впливів“, щоб потім зголосити претенсії на всю Персію. Поділила з Гітлером Румунію, щоб потім забрати всю. Відірвала в 1940 шматок Фінляндії, щоб потім її анексувати. Так є і з Монголією, з Кореєю, так є і з Німеччиною: Росія стрімжить опанувати її цілу.

Який же витвориться тоді стан? Такий, який витворився між Росією й Австро-Угорщиною, коли (більша) частина українських і польських земель лишилася при Росії, а частина при Австрії; такий, який витворився між червоною Росією і Польщею по Ризькій мирі. Вже є симптоми, що дійсно воно так і буде: в американській і російській смугі Німеччини розпочалася вже та пресова війна, яка йота в йоту нагадує пресову війну між галицько-українською пресою (і польською) з якимсь „Новим Временем“, „Кієвлянином“, а пізніше з більшовицькими „Вістями“ чи „Комуністом“.

Основна помилка західних політиків є та, що уважаючи вони слабу, федералістичну (не централістичну) Німеччину єдиною запорукою проти німецької агресії. Таку політику слаби, федералістичної Німеччини могла уп-

равляти Франція двісті літ тому, коли ще не була така грізна небезпека зі сторони Сходу. Тенержеж слаба Німеччина буде лише захоотою для російської інвазії в Європу, Знищивши всі бар'єри, що відділяли захід від Росії - Німеччину, Австро-Угорщину, Японію, - Захід (включаючи Америку), мусить або поставити на ноги Німеччину і Японію, як своїх союзників, отже не слабих, а сильних, або - самому розвинути таку силу, якаб рівнялася їй, що розвинула Японія в 1904 - 05 або Німеччина в 1914 і 1939. Така є альтернатива. Всяке посереднє рішення буде лише латанною, яка питання не розв'яже, лише відрочить...

-В.

Перед хвилею нового терору в Словачії

До словацького кабінету мають прийти два комуністичні міністри, з теками судівництва і внутрішніх справ. Демократична словацька партія, коаліція хліборобів з католиками, що на останніх виборах дістала дві третини голосів, стоїть перед такою ж нагінкою, яка спіткала селянські партії Польщі, Румунії і Болгарії. Вже арештовані два секретарі демократичної партії, третій, Годка чекає арешту. Нагінка йде за тотою згодою чеських некомуністичних партій, незадоволених з демократичних словацьких сепаратистів. Бенеш, який вже дав розстріляти, або замучити в тюрмі, деяких своїх політичних противників, гадає, що умиваючи руки в крові будучих жертв більшовицького терору в Словачії, він вратує її для Чехії. Ця калькуляція хутко покажеться цілковитою нереальною й короткозорою. Більшовики досі старанно підтримували широку автономію Словаччини суверету Праги, не за для словаків, але щоб забезпечити собі цю важку стратегічну позицію; малепька Словачія позволяє їм тримати в руках Карпати і Середній Дунай.

Ген. Де-Голь за Антикомінтерн

Ген. Де-Голь в промові в мин. середу, заявився за союзом Вел. Британії, Америки і Франції, для загамовання світової небезпеки комунізму для відбудови Європи. Франція є краіною найбільш загроженою з зовні, вона загрожена потужною державою, сильнішою всякої, що коли небув існувала в Європі, виключаючи гітлерівський „райх“. Її сила небезпечніша тим, що має підтримку в деяких французьких партіях. Франція мусить організуватися морально і матеріально, щоб боронити себе коли треба, до останнього француза. Генерал домагається франко-американської кооперації проти спільної небезпеки.

Америка може допомогти матеріально. Франція займає в цій

боротьбі важку стратегічну позицію. Запитаний, чи він вірить в можливість третьої війни генерал відповів: „Треба бути несповна розуму щоб не дивитися фактам в вічі. Нова війна є лише можливістю, але мусимо числитися з нею і приготуватися до неї.“ Де-Голь висловив надію, що і в Англії повстане „Згромадження Бритійського Народу“. Що до Німеччини то, коли союзники і Франція — сказав генерал — згодні щодо створення єдиної Німеччини то Франція не бажає собі щоб повстав новий „райх“. В разі створення двох суперпатних Німеччин, Франція домагається федералістичної „Західної Німеччини“ під відповідною контролею союзників.

Короткі вісти

Розрухи на Україні

Відсланикий з Москви бразилійський посол заявив, що в останніх часах в різних місцях України вибухають заворушення проти більшовицького режіму.

Арештовання „бандерівців“ в Австрії

Бритійська військова поліція арештувала в Сирії п'ятьох нових членів УПА.

Арешт словацького посла

Й. Сташко, посол словацької демократичної партії до чеського союму, арештований в Братиславі. Закладають йому змову в цілі відірвання Словачії від Чехії.

Розлам в СЖТ. французькій

Професійному союзу французького робітництва (Конфедерасон Жeneral'я до Травай) грозить розлам. Один з двох секретарів Союзу, Леон Жуго, що займає цю посаду від 40 літ, разом з своїми приятелями заявляє, що підіймає кампанію проти тих (комуністів), які надуживають організацію б мільянів французьких робітників в своїх вузькопартійних цілях

Американська допомога

Комітет Гармана зложив президенту Труманові звіт, в яким оцінює високість фінансової допомоги Європі на 5,75 мільярдів на 1948 рік, на слідує, до 1951 р. на суму від 12 до 17 мільярдів.

Жидівська війна

Міжнародне жидівство організує, як доносять часописи насильну імміграцію жидів на узбрисних кораблях. 16,000 жидів плывуть з Констанци (отже з благословенства росіян) на заосмотрених в гармати і торпеди двох кораблях, з американською залогою.

Поразка соціалістів в Австралії

Вибори в державі Вікторія в Австралії принесли поразку партії Лейбор. Лейбористи буде тепер в парламенті Вікторії 21, інших двох партій 44. Лейбористи втратили по виборах чотирьох міністрів.

Слуги Гестапо на службі Москви

Судією в процесі Маніо є полковник Петреску, який підчас війни був начальником всіх концентраційних таборів в Румунії. Як голова військового суду в Букарешті, Петреску засуджував на смерть багато обжалованих за просоюзницьку діяльність проти німців. Цих обжалованих доставчало Петреску Гестапо. Тепер за судив Маніо, що має 74 літ на досмертну в'язницю за... германофільство.

СПРОСТОВАННЯ

В попереднім числі Ур. Кл. в дописі в н. в. 11 листопад в таборі Гедді „Ягто“ - просто наших читачів спростати; Панахиду відірвали, о. Бабій а це, як було подано, о. Марквич.

НАУКА

Большевицької революції

Гучно - бучно, нахабно - провокаційно відсвяткували сталіні роковини захоплення своєю партією влади над російським народом і тими, що мають нещастя входити в склад тої імперії. Про большевицьку революцію - з різних точок погляду - можна писати томи, на цім місці хочу вивести з неї одну науку, не безкорисну для нас.

Яка була еволюція царської імперії, коли в жовтні 1917 р. партія большевиків вмішалася в ту еволюцію, щоб повести країну своїм шляхом? Та еволюція йшла в сторону загального розкріпачення, економічного, духового і політичного, а також розкріпачення національностей. Перші три йшли проти волі режиму, але з волею всього російського суспільства. Останнє - проти волі і царату, і суспільства російського. Але розкріпачення йшло! Розкріпачувалися окремі класи, дворянство стратило свої привілеї, особливо привілей володіти селянами; чим раз більше прав вбюроували собі і це селянство і робітництво в царині економічній. В політичній - режим прийшов від необмеженого самовладства Миколи I-го, до ліберального царату Миколи 2-го, з Думою Державною, з більшою свободою преси, союзів і пр. В царині духовій офіційна ідеологія — „православ'є, самодержав'є, народність“, стратила свою обов'язуючу, примусову силу. Нарешті здобували собі чим раз більше прав національності імперії, Україна мала свою пресу, організації, представництво в Думі. Автор цих рядків, як тепер так і тоді, обстоював ідею боротьби не лише з царською Росією, але й з тою, що прийде їй на зміну, боротьби з Росією як такою, не з тим чи з иншим лише режимом в ній. Але не про це тут ходять, тут підкреслюю лише незаперечений факт, що починаючи від Миколи I-го, еволюція Росії йшла в бік розкріпачення. Такий біг подій застали большевики. На словах вони кричали теж про свободу й розкріпачення; говорили, що вони найпоступовіша партія, яка йде шляхом суспільної еволюції, до політичної і духової свободи, до економічного визволення всіх працюючих. Але що вони зробили на ділі? На ділі, кожний з них про себе сказав: еволюція йде в сторону економічного розкріпачення станів? Ну, то хай собі йде, а ми запровадимо таке кріпачтво, якого світ не

бачив! Вони говорили: еволюція йде в бік політичної свободи? Дуже гарно! Але ми запровадимо таке політичне рабство, якого не знала Росія й за Миколи I-го! Еволюція йде в сторону розкріпачення думки, в бік скасування всякої загально-обов'язуючої „іри“ політичної? І це дуже можливо, але ми запровадимо такий конформізм, таке єдиновірство політичне, про яке і цареві Івану Василевичу Грізному не снилося! Ми під стінку поставимо всякого, хто посміє хоч у йоті сумніватися в нашій непомилності! І найдивніше те, що це ім ось вже тридцять літ удається робити. Вони попросту „наплювали“ на всякі еволюції, які, як вони-ж самі вчили - повинні визначати політику партії, і взяли курс лише на свої укріті, але інтензивні бажання і на свою віру.

Для чого я все це стверджую? Ось для чого: в нашій суспільстві дуже поширений дух посібільзму, дух опортунізму, пристосування, засади „числення з фактами“, з „можливостями“, і бажання піляти них укладаючи лінію національної поведінки. Не далеко за прикладами ходити! В деяких (переважно соціалістичних) наших кругах почуємо: бачите, все таки на Україні вже стільки літ заведені колхози, не можнаж буде це просто так скасувати!.. Інші кажуть: бачите, большевики так знищили релігійне почуття в нашій народі, що не можна-ж зарізно підкреслювати релігійний момент, щоб не відіпхнути декого!.. Інші знов шепчуть: бачите, всім жеж тепер видно, що національна суверенність відіграла свою роллю, що не до державної незалежності треба нам стремити, а дивитися на те, куди йде еволюція у світі, а в ній жеж повстають бльоки, федерації!..

Ось всім, хто думає завше пристосовуватися до чергової „еволюції“, раджу звернути увагу на відношення большевизму до тої еволюції. Раджу усвідомити собі величезну роллю, яку грає в історії, у формованні життя, здетермінована воля формувати його по своїому; усвідомити, що необмежена віра в свою справу, яка — в випадку большевизму, є безусловно справою диявола, — грає рішачою роллю часом всупереч всяким „еволюціям“. Бо і в еволюції скунчується щось инше, як сума людських воль. Хто протиставить їм волю сильнішу, той заверне віз історії на шлях своєї власної еволюції.

ЮРІЙ КЛЕН (Освальд Бургардт)

Сумною несподіванкою прийшла для нас вістка про смерть в ків, — може в передчуттю близької смерті, — кінчить він так: „А нам, що блукаємо шляхами чужини, по чужих світах, мій дантівський заповіт:

Нелезачи до так званої групи неоклясиків (Зерон, Рильський і ин), Клен в другій половині 1930-х років виїждить закордон, звідки вже й не повертає на большевицьку Україну. За кордоном стає одним з найактивніших і найцінніших співробітників львівського „Вістника“, де містить свою поему „Прокляті Роки“ і ряд поезій і статей.

На еміграції, в Австрії, виявив велику активність, співробітничав в ряді журналів, видав книжку „Сюгади про неоклясиків“. Остання його збірка поезій появилася в 1943 році під назвою „Каравели“. Своє, в 1947 році

„Зостанься безпритульним до сконання, блукай та їж недолі хліб і вмири, як гордой фльорентієць у вигнанні Та перед смертю дітям повторити казку, що лишилася як шмочик прадавньої забутої шори, як у грозі, у блискавиці й гromі колось страшну почвару переміг святій Георгій в ясном шоломі... І як дракон, звнтаєлений, поліг!

В одному з найближчих чисел вернемося до постичної творчості цього великого майстра слова і оригінального поета.

Відійшов від нас несподівано, в розквіті сил, творчих задумів; пливів. Черговий удар по Телізі, Ольжичу. Ліпні...

Іще один момент большевицької революції. Ліком на все в політиці уважається у нас об'єднання. Яке, з ким, куди, для чого, як — не важно, взагалі об'єднання! Отже треба ствердити, що большевики, яких була незначна меншість, навіть у всеросійських Установчих Зборах, — ці Збори розігнали, а щоб прийти до влади зовсім не шукали об'єднання з иншими партіями. Навішки, роз'єдналися з меншевиками (з своєї власної партійної „парафії“), з соціалістами-революціонерами, з соціалістами инших національностей, з лібералами, з монархістами, усіма, прич себе самих. І не зважаючи, що противний їм табір об'єднався, переміг не він, а вони... От і над цим треба подумати, чому це так сталося? Відповідь і тут буде та, що чисельну силу ворожого собі табору, переважила детермінація, динамізм і певність себе большевиків. Перемогло не об'єднання пасивних і нерішучих, а диявольський сирит, чортівська винахідливість, сатанська енергія большевизму переміг чинник світу не матеріального, а невидимого... От це нехай теж буде наукою нам! Об'єднання потрібна і конечна річ, але ще важнішою є не лише згромадити якнайчисленнішу еквіву політичну, але й натхнути її, і кожного в ній, непереможною вірою в свою справу, певністю в її перемогу; спертією людей, що дійсно вірять в справу, готові на посвяту днів неї, серед яких нема прилепачів, нема паршивих овець, які можуть заразити усе стадо. Таке об'єднання виїде переможне з кожної ситуації, і затріумфує над кожною „еволюцією“. Сили діявола, з якими боремося, сильні своїм духом ала. Ім треба протиставити ще міцнішу силу того Духа, який колось потрапив попалити могутню імперію Рима.

Українці у Вел. Британії
МАЙЛОР ГОСТЕЛЬ, ФОЛ-МАУС, КОРНВОЛ

28 жовтня хор і балет українських робітників в Майлор Гостелі, області Корнвол, на запрошення директора гостелю відбув гостинний концерт в гостелі литовських робітників. Концерт пройшов з успіхом. Хор під проводом молодого диригента Жаголякій відспівав ряд пісень (Верховина, Червона Калина і ин). Балет під проводом Білоуса й Комяки, виконав „Аркана“ і „Запорожця“. П. Андрусів виступав зі співом, п. Ю. Свідерський в танку „Моряк“. На закінчення вступу хору. На концерті крім литовців, були присутні й англійці з концерту дуже задоволені.

Д. Ш.

З ЖИТТЯ ТАБОРУ ГАРЛОВ ГРЕНДЖ, ГЕРРОГЕЙТ

Українці, що прибули до цього табору, зараз-же подумали про влаштування своєї читальні. Гурт людей, що заходився коло цього діла, сьогодні з задоволенням споглядає на висліді своєї праці. В читальні часто відбуваються сходина таборян, на яких обговорюються актуальні питання днів. Недавно наші таборяни постановили перевести між собою збірку на користь членів української дивізії, щоб дати приклад братерської солідарності. Під проводом п. Климовського організувався хор, незабаром відбудеться концерт. Вирішено перевести спільне святкування Різдва св. Свят. Через свою гідну всюю похвалу, поведінку табор здобуває для себе загальну прихильність і пошану до українського імені.

(ор)

З чужої преси

НА УКРАЇНІ ІДУТЬ БОІ

Дейлі Експрес доносить з Варшави, що за звітом Армії Спол. Держав, „15.000 повстанців провадять війну з совєтським військом в польській Україні“ та що критикуючи цей звіт, речник польський заявив що „селяне в ніде не-східній Польщі виступають вночі як групи бандитів по 100 люда та що польська армія їх ліквідує“. „Дивні ці „бандити“, що їх мусить „ліквідувати“ не поліція, а аж армія!

Англо-американська співпраця

Дипломатичний кореспондент „Обзервера“ доносить, що остаточні точки англо-американської кооперації, на лондонській нараді міністрів закордонних справ, ще не устійнені. Ген. Робертсон в своїй радіовій промові до німців заявив, що метою В. Британії і надалі є єдина Німеччина. Як відомо, Америка рішила в разі дальшого саботажу росіян (на Лондонській нараді), стреміти до створення окремого державного тіла з Зах. Німеччини. У пресовій російсько-американській „війні“ теж британці не беруть уділу. Палестинська справа є також справою, в якій не устійнена ще спільність поглядів обох держав. На думку американців, стремління англійців до заключення торговельних пактів зі Сходом ледві чи принесуть їм бажані наслідки. Деякі круги припускають, що загранична політика „ребелянтів“ з Лейбор Партії, побита у чоловічій атаці, готова вернути задніми дверима.

Чи Росія має тасмницю атомової бомби?

В своїй промові на Красній Площі у Москві в приводу роковин більшовицької революції, сказав Мелотов, що „тасмниця атомової бомби давно перестала бути тасмницею“. Часописи розважають, чи ці слова відповідають правді, чи є лише переквалка. „Обзервер“ уважас, що або ці слова сказані для потіхи власних підданих більшовиків, або може і є правдою, бо Росія має до свого розпорядження і німецьких учених, і Капіну, і Берю, особистого приятеля Сталіна і шефа совєтської політичної інквізиції, якому й доручено нагляд над дослідями в цій справі. „Обзервер“ забув згадати ще один чинник, який міг помогти Москві вийти в посідання тасмниці атомової бомби: п'яту колоумну.

Поступили в комінтерн

На конгресі КІІ(б)У, який відбувся в Києві, вирішено приступити до недавно створеного Комінформу. Цю постанову винесено після звіту Л. Кагановіча з варшавської конференції, при чому „одногослоно“ вирішено солідаризуватися з усіма її рішеннями.

Емір Файсаль проти Сіонізму

Емір Файсаль, син і міністр закордонних справ Ібн-Сауда, володаря Савдійської Арабії, заявив в „Дейлі Ньюс“, що Савдійська Арабія висунуть з ООН., коли та ухвалить поділ Палестини.

КАНАДІЙСЬКИЙ ПРОТЕСТ В СОВЄТСЬКІМ ПОСОЛЬСТВІ

Льоран Бодрі, державний підсекретар зложив в Отаві совєтському шарже д'аффер заяву з приводу промови одного члена совєтського посольства в червні ц. р. в Сент-Мігаль, в Манітобі. В цій промові совєтчик нападав на українських „зрадників“ в Канаді, які виступають проти свого „рідного края“. Бодрі завважас, в своїй заяві, що совєтчик уквир виразів, які „не лише є явно-напастливі, але й мають намір викликати лиху волю і ворожнечу між ріжними групами населення Канади... Коли подібної мови уквир ще раз якийсь член чи урядовець дипломатичної або консульської місії в Канаді, канадійському урядові лічого більше не лишиться, як зажадати негайного відкликання такого урядовця“.

Упадок комунізму

Д-р Гарман, директор світських справ у Раді Християнських Церков в ЗДА, сказав, що подорож по Європі переконала його, що спроба СССР завододити Європою і світом скінчиться невдачею і що ця невдача буде упадком комунізму.

Д-р Гарман сказав, що Совєтський Союз не допускає до відбудови Європи і старасться створити заміщення та обставини, що сприяють революції. Та поневолені маси в Європі зрозуміють, що СССР є відповідальний за їх нещастя і можуть звернутися проти комуністів і знищать їх.

Велика Британія проти московських сателітів

В Палаті Лордів, предсідник лорд канцлер Джовят, у відповідь на запит лорда Вансартта заявив, що Велика Британія має замір предложити до ООН. справу московських сателітів, які безнастанно нарушують заклочені ними міжнародні умови. Остро нап'ятував лорд канцлер судове мордвання членів опозиції в країнах сателітів, в Румунії, Болгарії, Угорщині і в Фінляндії, Лорд Вансартт скартав виступ декана Кентерберійського, який зараз по замордванню Петкова поїхав до Софії зложити свій пошанівок його катові, Димітрову.

Чехи в ролі московських поліцаїв

Чехи, які взяли до неволі деяких членів УПА, дальше вислугуються москалям. Вінцент Брія і Марія Гулевіч, члени Людової партії Миколайчика, затримані при переході границі чеськими поліцаями і вдан польско-більшевицькій Безпеці.

Большевицька „чистка“ в Румунії

Чотири ліберальні міністри, яких ще досі терпіли комуністи в румунській кабінеті міністрів Грози, змушені виступити з нього. Між ними є Татареску, якому хутко мабуть зроблять таку саму процесову комедію, як Петкову.

Виступ Бирнса проти Росії

На публичних зборах в Нью-Йорку, державний секретар Бирнс заявив, що проти Росії треба вести політику терпеливості і рішучості. Коли ця політика збанкрутує, буде бодай світ знати, хто відповідатиме за наслідки її неуспіху.

Поражка Совєтів в ООН.

На засіданні Політичного Комітету ООН, 43-ма гол. проти 6-ох, ухвалено американський проєкт „Малої Ради“, яка могла б частіше сходитися і ділати в імені ООН. Вишинський, з своїми сателітами, голосував проти і заявив що не братиме участі в працях Малої Ради. Сер Гартли Шовкрос заявив у відповідь, що Зедпане Королівство не гадає ослаблювати засаду однозгідности в ООН., але хоче зробити з неї дійсність, а не кліпни з неї, як то бувало досі в наслідок незмінного російського „вета“.

ПАМ'ЯТИ МІТРОПОЛИТА АНДРІЯ

В листопаді наступили треті роковини з дня смерті Митрополита Шептицького. Була це незвикла постать не лише в греко-католицькій Церкві, але в католицькій гієрархії взагалі. Була це постать незвиклого формату і в українськмі житті, яка тішилася загальним респектом серед українців як в Галичині, так на Наддніпрянщині. Підчас переговорів Центральної Ради з урядом Петербурським в 1917 р., одною з точок угоди мало бути негайне звільнення арештованого царатом митрополита. Останній брав близько до серця всі, в тім числі і релігійні, потреби і православної української людности в Польщі. Під час знайої нагінки на православя Зах. Волині, митрополит Шептицький не завагався виступити з Пастирським Листом в обороні переслідуваних. Лист був польською владою сконфіскований,

але у великій кількості примірників ширився по Волині, де за нього, навіть селяни, платили великі гроші.

Як організатор греко-католицької Церкви, придбав собі покійний митрополит несмертельні заслуги. Стояв в обороні тої Церкви та її науки, і в обороні її обряду. Очоловав в Галичині католицьку акцію, розбудовав наукові греко-католицькі заклади, Богословське Товариство, що видавало ряд цінних публікацій, був протектором і меценатом українського мистецтва в Галичині. М. и. його протекції завдячує багато пок. артист маляр Новаківський.

Людина далекозорого розуму, він передбачав ту нагінку, що потім прийшла на його Церкву. В своїх спогадах про нього о. Л. оповідає, як митрополит, ще далеко перед війною, перестережав

молодих кліриків про тяжкі гонення, що грядуть на Церкву в Галичині та казав їм морально приготуватися до нових страшних часів. О. Л. оповідає, з яким скептяцизмом зустріла молодь ц слова... Коли ці гонення прийшли, митрополит витревав на становищі, і під німецькою і під окупацією російських безбожників. Своім прикладом, вмираючи на становищі, серед своєї пастви, митрополит дав всім взірець пастирської великої сили характеру (був хворою людиною!), великої відваги і великої посвяти. Під тим оглядом його постать в новітніх часах-може знайти собі рівну хіба в постаті кардинала Мерсіє архієпископа Малінського під час німецької окупації Бельгії за першої війни.

Для греко-католицької Церкви і для України його смерть була одною з найтяжчих втрат останніх літ.

Our English Column

UKRAINE IN THE ECONOMY OF THE U.S.S.R.

(Digested from the Ukrainian Quarterly, Vol. III, No. 3)

During the years when Ukraine has been under the Soviet occupation up to the present time, her economy has played a secondary function as an addition to the economy of Russia and has been an object of colonial exploitation by the metropoly, although the forms of this exploitation have changed constantly.

The military struggle of Muscovy with Ukraine in 1917—1921 was not only a war for political conquest but for economic enslavement as well. In the first place, it was the struggle for the Ukrainian land. Lenin underlined that when he said: "Without the grain from Ukraine we cannot maintain our power," and "the struggle for grain is the struggle for socialism." The Ukrainian peasant was inhumanly and mercilessly robbed. He was forced to give, according to the law of food requisition, all his so-called grain "surpluses." Special plenipotentiaries from Muscovy were sent for this task. Special military detachments were formed which took by force the grain from the peasants free of charge.

The Ukrainian peasants put up a very strong resistance to this robbery by the "brotherly" Muscovites. In one secret Soviet publication issued in 1921, this period is described in the following manner: "During 1919—1920 more than a million Ukrainian insurgents were fighting against us. During this period they killed one hundred and forty thousand red army soldiers, chekists, communists and workers of the grain requisitioning detachments. During the same time the organs of the cheka and special military group, according to the official reports only, shot more than four hundred thousand of the insurgents and their helpers—and in spite of that, in the spring of 1921 we have a new wave of rebellions.

It is obvious that in the years of the so-called militant communism in the U.S.S.R., Ukraine was the reservoir from which the Soviet rulers forcibly took the necessary grain and other food products.

The terrific famine of 1921 was the result of such a policy. Ten million people suffered from famine in Ukraine and two million of them perished from hunger.

Soviet Russia quietly but consistently from the first days of its existence had chosen to develop the economy of Ukraine as a supplement to its own economy.

As is well known, the aim of the collectivization, which was forcibly introduced in 1930—1933, was (through the requisition of food products from peasants) to develop a strong industry and in such a way to increase the military potential of the Soviet Union.

The peasants of Ukraine had no desire to go to the Kolhoz. They resisted, because they did not want the Soviet state to rob them in the name of an incomprehensible and alien goal—the building of Communism throughout the world.

Finally, in order to put an end to this resistance, the Soviet government artificially created in the years of 1932—33 a state of famine in Ukraine.

will the economic development of Ukraine proceed after the end of the second World War? What will be the role of Ukraine in the economy of the U.S.S.R.? The new five-year plan for the years 1946—1950 gives the answer to these questions.

As is well known, even before the war, the economic policy of the Soviet Union was directed toward the intensive development of heavy industry in the eastern region of the U.S.S.R., i.e., in the region less exposed to the new methods of warfare, mainly in the Ural-Kuznetsk area, this second coal and metallurgical base of the Soviet Union.

At the beginning of the war (1941) more than a thousand large factories were evacuated from Ukraine to Siberia and remained there after the end of the war. On the other hand, during the war many new factories were built with the help of the allies in this region.

The new five-year plan emphasizes the orientation on this eastern region. However, Ukraine, with its production of coal, pig iron, and steel, still occupies the second place. Nevertheless, according to the new plan, only 49.5 billion rubles or 19% of the total capital investment of the U.S.S.R. is assigned for the reconstruction of Ukraine while for that of the Ural and Siberia which, as is known, were not devastated by the war, 36 billion rubles are apportioned.

During the new five-year plan the output of heavy industry in Ukraine on the whole does not increase, however, much in comparison with the pre-war level, but the Ukraine as before will constitute a very important part in the production of basic materials for U.S.S.R. and will play a considerable role in the economy of the latter.

Scrutinizing the new five-year plan of the U.S.S.R., we notice that the character and the methods of development of the economy of Ukraine is entirely subordinated to that of Muscovy. The new five-year plan is a logical continuation of the policy of the Tsarist Russia for the economic exploitation of Ukraine on the part of Muscovy. The role of Ukraine is narrowed to that of producing and supplying cheap raw materials (coal, ores, pig iron, manganese) and agricultural products for Muscovy.

Thus the problem of the improvement of the living standard of the population of Ukraine is not solved by the new five-year plan. The living standard of the masses will not be better than in the pre-war years. The new five-year plan is based on the excessive exploitation of the population, and on its systematic undernourishment.

The budget of Ukraine in 1937 formed 4.1% and 10 years later—in 1947—it is only 3.8% of the budget of the U.S.S.R., while the population of Ukraine comprises about 18% of the total population of the Union.

It is apparent that the Ukrainian people, as up to the present, will be kept on a very low level not only politically and nationally, but culturally and economically as well.

Such are the estimates of the new five-year plan and such are the real perspectives which it projects for the national economy of Ukraine and its people. Undoubt-

ВІСТКИ З УКРАЇНИ

ВЖЕ СТЯГАЮТЬ КОНТИНЕНТ НА 1948 РІК.

Київ. Деякі області УССР почали вже здавати збіжжеві контингенти на 1948 рік титулом авансу за працю МТС (машинотракторних станцій), що і буде виконано в 1948 р. (Видно, дотеперішні контингенти: 1. зворот збіжжя на засів, 2. платня МТС за працю, 3. здача на насіння й фонд колгоспів, 4. звичайний континент — вищий як минулими роками, 5. здача понад плян, 6. добровільна продажка хліба державі, не вистарчають! — прим Ред.)

ЗА 30 РОКІВ СОВЕТСЬКОГО ПАНУВАННЯ

Київ. Виродовж 30 років советського панування видруковано в Україні один мільярд 300 мільйонів книг. З того видано 228 мільйонів книг російською мовою (понад 20%) та 30 мільйонів книг іншими мовами.

ВІДБУДОВА

Київ. Понад 120 цукроварень почало в УССР виробництво цукру і до 30 жовтня вироблено вже понад 10 мільйонів пудів. До цукроварень звезено вже понад 30 мільйонів пудів цукрових буряків.

— У Львівській області зортані зовано по колгоспах 32 ферми рогатої худоби та 309 свинофарм.

— Уряд УССР та НК КПБ України видали окреме розпорядження про підвищення стану тваринництва відповідно до плану п'ятирічки, бо сьогоднішній стан тваринництва в УССР неадекватний.

КОЛОМИЙКИ ПРО СТАЛІНА

Київ. На республіканській олімпіаді гуртків самодіяльності театрального, хорového й танцювального мистецтва велике заповнення викликала поява гуцульських хорových та танцювальних груп, що співали коломийки про... Сталіна та совєтську владу.

ПАМ'ЯТНИК ЛЕНІНА В ПІДГАЙЦЯХ

В Підгайцях Тернопільської області, поставлено на площі Сталіна пам'ятник Леніна.

З ПРАЦІ АРХЕОЛОГІЧНИХ КОМІСІЙ

Київ, Львівський філіял археологічного інституту перевів розкопки в селі Підгорці на місці т. зв. Плісеського городища. Розкопки виказали сліди густо заселеного селища з X—XI ст. Відкрито 6 землянок.

Друга експедиція в околицях Теревовли викрила сліди селища з-перед 2.000 років до Христа.

Ще інша експедиція відкрила будівлі т. зв. бронзової епохи (1800—1500) до Христа.

ВІД ВИДАВНИЦТВА

Пригадуємо нашим читачам і передплатникам, що „Український Клич“ може бути видаваний тільки при матеріяльній допомозі їх самих. Одинокими засобами Видавництва, щоб можна видавати часопис — є передплати його читачів. Багатьом передплатникам вже скінчилася або кінчиться з цим числом передплата. Просимо негайно передплату відновити. Погляньте на Вашу адресу на opakованні часопису, і якщо побачите червоний трикутник, це знак що передплату треба відновити. Хто не відновить, тому

не будемо могли висилати дальше У. К. Наших кольпортерів просимо вирівнати всі свої залежності і на будуче точно розчислюватися з Адміністрацією.

До всіх наших читачів звертаємось з закликом, до тісної і дружньої співпраці над розбудовою і поширенням Ук. Кл.

Читайте, передплачуйте і поширюйте У. К.

Приєднуйте нових передплатників і читачів!

Зголошуйтесь на кольпортерів!

edly such a situation will continue as long as Ukraine is occupied and oppressed, as long as it forms a part of the Soviet Union.

We firmly believe as did the traveller who visited Ukraine in the second half of the XIX century, that such a status must change: "There is not the slightest doubt that sometime the great body of the Russian Empire (now the U.S.S.R.—author) will fall apart and Ukraine will become a free and independent country. This time is approaching, slowly but inevitably.

The Ukrainians are a nation with their own language, culture and historical tradition. Temporarily Ukraine was divided between her neighbours (in 1945 it was unified under the U.S.S.R.—author). But the material for the building of the Ukrainian State is ready: if not now, then tomorrow a builder will arise who will build from these materials a great and independent Ukrainian State." (Johann Georg Kohl, 1808—1878, Die Ukraine—Kleinrussland).

Dr. T. S.

„УКРАЇНСЬКИЙ КЛИЧ“

Тижневий українців у Вел. Британії

Редагує: Колегія. Видас: Видавництво ОСНОВА.

Умовк переддплати: На рік — 1 фунт й 2 шилінги;

на пів року — 11 шилінгів,

на три місяці — 6 шилінгів,

Поодинокє число — 6 пенсів.

Цінак оголошень: 1 пай на одну шпальту 1 фунт й 10 шилінгів.

Дрібні оголошення й поштування — 3 пенси за слово

Адреса редакції та адміністрації: OSNOVA PUBLISHING CO., LTD.,

3a, Frederick Street, Kinnerton Street, London, S.W.1